

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет педагогічний

Кафедра соціальної педагогіки та соціальної роботи

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ
«СОЦІАЛЬНА МОЛОДІЖНА ПОЛІТИКА»**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма «Соціальна педагогіка»

Спеціальність ІІІ Дитячі та молодіжні служби

.....Галузь знань І – Охорона здоров'я та соціальне забезпечення

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від «26»серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація	
Назва освітнього компонента	Соціальна молодіжна політика
Викладач (-і)	Петришин Роман Андрійович
Контактний телефон викладача	+38(050)5210355
Е-mail викладача	roman.petryshyn@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний/заочний (дистанційний)
Обсяг дисципліни	3 кредитів ЄКТС, 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/index.php
Консультації	<i>Очні консультації:</i> за попередньою домовленістю кожна друга п'ятниця з 13.30 до 15.00 <i>Онлайн консультації:</i> за попередньою домовленістю Viber (+380505210355) в робочі дні з 9.00 до 17.00
2. Анотація до освітнього компонента	
Навчальна дисципліна «Соціальна молодіжна політика» має на меті ознайомити студентів з ключовими тенденціями та сучасними трендами формування і реалізації молодіжної політики як в Україні, так і за кордоном. Курс розкриває фундаментальні ідеї, базові принципи та ефективні шляхи активної соціалізації молоді за допомогою інструментів цієї політики, а саме розуміти сутнісні аспекти державної соціальної молодіжної політики, знати основні принципи, механізми та нормативно-правову базу її впровадження, аналізувати світові моделі соціальної державної політики та особливості їх застосування, усвідомлювати роль молодіжних організацій (спілок, фондів, секцій при партіях) в управлінні суспільними справами, підбирати ефективні механізми реалізації молодіжної політики на практиці, орієнтуватися у складових молодіжної інфраструктури, включаючи структури зайнятості та запобігання безробіттю, визначати джерела фінансування та можливі інструменти реалізації соціальної молодіжної політики в органах місцевого самоврядування в умовах децентралізації.	
3. Мета та цілі освітнього компонента	
Мета – дати майбутнім фахівцям знання механізму управління соціально-молодіжною політикою, сформувані теоретичну і методологічну бази задля ефективного застосування у практичній діяльності через соціальну інфраструктуру, що функціонує у сферах соціальної роботи з дітьми та молоддю.	
4. Програмні компетентності та результати навчання	
Загальні:	

ЗК-5. Здатність планувати та управляти часом.
ЗК-14. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.
ЗК-15. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
Спеціальні:
СК-2. Здатність прогнозувати перебіг різних соціальних процесів.
СК-8. Здатність застосовувати сучасні експериментальні методи роботи з соціальними об'єктами.
СК-10. Здатність розробляти шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.
СК-13. Здатність до розробки та реалізації соціальних проектів і програм.
СК-14. Здатність до застосування методів менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю фахівців соціальної роботи і волонтерів, іншого персоналу.
Програмні результати навчання:
РН 8. Критично аналізувати й оцінювати чинну соціальну політику країни, соціально-політичні процеси на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях.
РН 10. Аналізувати соціально-психологічні процеси в малих та великих групах.
РН 15. Приймати практичні рішення для покращення соціального добробуту та підвищення соціальної безпеки.
РН 18. Налагоджувати співпрацю з представниками різних професійних груп та громад; використовувати стратегії індивідуального та колективного представництва інтересів дітей та молоді.

5. Організація навчання

Обсяг освітнього компонента

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	12
семінарські заняття	18
самостійна робота	60

Ознаки освітнього компонента

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний/вибірковий
1	ІІІ Дитячі та молодіжні служби	1	нормативна

Тематика освітнього компонента

Тема	кількість год.		
	лекції ї	заняття	сам. роб.
Змістовий модуль 1			
«Генезис та розвиток соціально-молодіжної політики»			
Тема 1. Поняття та сутність соціально-молодіжної політики.	2	2	6

Тема 2. Зародження соціально-молодіжної політики в світі.		2	6
Тема 3. Формування соціально-молодіжної політики в Україні.	2	2	6
Тема 4. Становище молоді та основні проблеми молоді.	2	2	6
Тема 5. Вплив молодіжної інфраструктури в реалізації соціально-молодіжної політики.	2	2	6
Тема 6. Здійснення соціально-молодіжної політики в Україні.	2	2	6
Змістовий модуль 2. Теоретико-методологічні засади соціально-молодіжної політики.			
Тема 7. Соціально-молодіжна політика в сімейно-побутовій сфері.	2	2	6
Тема 8. Соціальні механізми попередження молодіжного безробіття.		2	6
Тема 9. Соціальні проблеми культурного та духовного розвитку молоді.	2	2	6
Тема 10. Нормативно-правова база регулювання соціально-молодіжної політики.	2	2	6
ЗАГАЛЬНА К-ТЬ	12	18	60

6. Система оцінювання освітнього компонента

Загальна система оцінювання освітнього компонента	Рейтинговий показник	Оцінка ECTS	Оцінка у національній шкалі	
			Екзамен, диф.залик, курс роб.(проект), практика	Залик
	90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано
	82-89	B (добре)	Добре	
	75-81	C (добре)		
	64-74	D (задовільно)	Задовільно	
	60-63	E (задовільно)		
	35-59	FX (незадовільно) з можливістю повторного складання	Незадовільно	Незараховано
1-34	F (незадовільно) з обов'язковим повторним вивченням			

Вид контролю – іспит. Максимальна оцінка – 100 балів, з них – 50 балів за написання письмового екзамену та 50 балів – за практичні заняття (25 балів за поточне оцінювання, 15 балів – за контрольну роботу та 10 балів – самостійну роботу).

Вимоги до письмових робіт	Оцінювання здійснюється відповідно до: Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього
---------------------------	--

	процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника (Редакція 6) (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.); Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора № 309 від 19.05.2023 р.)
Семінарські заняття	Максимальна оцінка – 25 балів Пропущенні практичні заняття здобувач відпрацьовує індивідуально, виконуючи передбачену у плані лекційного чи практичного заняття роботу. Для цього використовується: - усне опитування; - тестування; - перевірка творчих завдань; - перевірка індивідуальних авдань. Якщо здобувач не ліквідував заборгованість та не набрав мінімальну кількість балів (25 балів) він може бути рекомендований на повторне вивчення даної освітньої компоненти.
Умови допуску до підсумкового контролю	Виконання 50 % завдань. Вчасно виконано самостійну роботу та написана контрольна робота. Зарахування пропущених занять без поважних причин відбувається впродовж наступних двох тижнів після пропущеного заняття за допомогою методів усного опитування чи тестування).
Підсумковий контроль	Форма контролю – екзамен. У формі тестів на дистанційній платформі.
7. Політика освітнього компонента	
При організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника студенти, викладачі, методисти та адміністрація діють відповідно до: Положення про самостійну роботу студентів; Положення про організацію освітнього процесу; Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів; Положення про практику студентів; Положення про рейтингову систему оцінювання знань; Положення про академічну доброчесність; Положення про екзамени та заліки; Положення про укладання та контроль за виконанням договору про надання освітніх послуг; Положення про внутрішнє забезпечення якості освіти. Також неприпустимі плагіат та списування. Лекційні заняття не відпрацьовуються, але знання лекційного матеріалу обов'язкове. Пропуски практичних занять відпрацьовуються наступним чином: опрацювання теми, а також виконання вправ із теми.	

Якщо студент пропустив (не відпрацював) більше 50% занять, він повинен скласти тести (Тести) і тільки за цієї умови буде допущений до складання заліку.

Обов'язковим є для отримання допуску до заліку є відвідування більш 50% занять, написання контрольної роботи та виконання самостійної роботи.

На заняттях потрібно бути активними, творчими, не боятися запитувати та відстоювати свою думку.

Неформальна освіта: студент може отримати додаткові 5 балів за сертифікати відповідні освітньому компоненту – включають до балів самостійної роботи.

8. Рекомендована література

1. Балакірева О. М., Головенько В. А. Державна молодіжна політика як важливий напрям діяльності владних інститутів щодо розв'язання проблем молоді в сучасній Україні. Український соціум. 2006. № 6. С. 149-150.
2. Бородін Є. І. Історія формування державної молодіжної політики в Україні (1991-2004): Моногр. Д.: Герда, 2006. 326 с.
3. Головатий М., Лук'янова Н. Молодіжна політика: теоретико-концептуальні засади наукового аналізу. Вісник Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту. 2010. № 1-2. С. 113-118.
4. Молодь в умовах становлення Незалежності України (1991-2011 роки): щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України, Кабінету Міністрів України про становище молоді в Україні. К, 2011. 316 с.
5. Молодь України у дзеркалі соціології / Заг. ред. О. Балакірева і О. Яременко. К.: УІСД, 2001. 210 с.
6. Молодь та молодіжна політика в Україні: соціально-демографічні аспекти / За ред. Е.М.Лібанової. К.: Інститут демографії та соціальних досліджень ім. М.В. Птухи НАН України, 2010. 248 с.
7. Медуниця О. Державна молодіжна політика в Україні. Визвольний шлях. 2003. Кн. 3. С. 13-19.
8. Механізми взаємодії державних органів та молодіжних організацій у сфері надання молоді соціальних послуг. Вироблення державної політики. Аналітичні записки. К., 2003. С. 196-206.
9. Кривачук Л. Ф. Державна політика у сфері охорони дитинства в Україні: формування та реалізація: монографія. Львів: ЛДФА, 2012. 480 с.
10. Національно-патріотичне виховання – державний пріоритет національної безпеки. Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні (за підсумками 2014 року). К. 2015. 200 с.
11. Полякова О. М. Актуальні аспекти соціально-правового захисту молоді в сучасній Україні: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2009. 240 с.
12. Перепелиця М. Державна молодіжна політика в Україні: регіональний аспект. К., 2001. 242 с.
13. Петришин Р. Роль територіальних громад у забезпеченні соціальної та соціально-молодіжної політики: теоретичні аспекти дослідження. Теоретичні, методичні та практичні проблеми соціальної роботи : збірник тез доповідей учасників VI Всеукраїнської науково-практичної конференції, м.

Івано-Франківськ, 23 квітня 2021 р. / за ред. Г. Й. Михайлишин, Б. І. Ковбаса; упоряд. : Н. В. Сабат, Н. І. Сабат. Івано-Франківськ : НАІР, 2021. С. 96–99.

14. Соціально-молодіжна політика в Україні. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, Видавництво: “Плай”, 2010. 55 с.

15. Соціальна робота з молоддю в Україні (Збірник інформаційно-методичних матеріалів). К.: Столиця, 2003. 224 с.

16. Ціннісні орієнтації сучасної української молоді. Щорічна доповідь Президенту України, Верховній Раді України про становище молоді в Україні (за підсумками 2015 року). К., 2016. 200 с.

17. Шульга В. В. Соціально-педагогічні аспекти державно-молодіжної політики в Україні. Проблеми науки. Науково-методичний збірник. Вип. 40. К., 2004. С. 32-40.

Додаткова література

18. Tolubyak Vitalii, Mosora Larysa, Kis Halyna and Petryshyn Roman. Migration Processes in a Globalizing Society: Challenges for Donor and Recipient Countries. Multidisciplinary Aspects of Production Engineering, vol.4, no.1, 2021, pp.408-420. <https://doi.org/10.2478/mape-2021-0037>.

19. Капська А. Й. Соціальна педагогіка : підручник. Київ : Центр навчальної літератури, 2012. 487 с.

20. Комар І.В., Петришин Р.А., Дідух І.Я. Соціальна підтримка студентської молоді в Україні в умовах війни. Вісник науки та освіти. *Серія «Педагогіка»*. 2023. № 11(17). С. 680-691.

Інтернет-джерела

1. Офіційний сайт Верховної Ради України: zakon.rada.gov.ua

2. Офіційний сайт Міністерства соціальної політики України :<http://www.mlsp.gov.ua/labour/control/uk/index>.

3. Офіційний сайт Кабінету міністрів України : <http://www.kmu.gov.ua/>.

4. Офіційний сайт Державної служби зайнятості України :<http://www.dcz.gov.ua/control/uk/index>.

5. Офіційний сайт Мережі аналітичних центрів України : <http://www.intellect.org.ua/>.

Адреси бібліотек:

1. Наукова бібліотека Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника – Шевченка 57, 1 поверх Гуманітарного корпусу.

2. Бібліотека педагогічного факультету. С. Бандери, 1. 8 поверх.

Петришин Роман Андрійович, кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри соціальної педагогіки та соціальної роботи